

Gf.IV.30.346/2013/4.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Nagy és Társai Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Dr. Nagy Zoltán ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg...., adószám:...) felperesnek, az AGROBRÓKER Zrt. (CÍME, felszámolóbiztos: Sramkó Pál) felszámoló szervezet megbízásából eljáró Stipta Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Dr. Stipta Viktor ügyvéd) által képviselt I.R. ALPERES NEVE (I.R. ALPERES CÍME, Cg...., adószám: ...) I.r. és CASH and LIMES Zrt. (CÍME, felszámolóbiztos: Marjasné Endrédi Zsuzsanna) felszámoló szervezet megbízásából eljáró Miskolci 2. számú Ügyvédi Iroda (CÍME, ügyintéző: Dr. Cserba Attila ügyvéd) által képviselt II.R. ALPERES NEVE (II.R. ALPERES CÍME, Cg...., adószám:...) II.r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2013. február 18. napján meghozott 13.G.40.327/2011/25. számú ítélete ellen a felperes részéről 28. sorszám alatt előterjesztett és 35. sorszámon kiegészített fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 375 000 (Háromszázhetvenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság által megjelölt határidőn belül, módon és számlaszámra - 2 500 000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007. október 15. napján az I.r. alperes mint megrendelő, és a II.r. alperes mint vállalkozó vállalkozási szerződést kötöttek, amelyben a II.r. alperes arra kötelezte magát, hogy megépíti az I.r. alperes tulajdonát képező, UTCA NEVE által határolt, .../8. hrsz. alatt nyilvántartott 8553 m² alapterületű beépítetlen telekingatlanon a jogerős, de a szerződéskötés idején módosítás alatt álló építési engedély alapjául szolgáló dokumentációban körülírt épületeket - a hozzátartozó utakkal és közművekkel együtt - 1 340 000 000 Ft + áfa összegű vállalkozói díjért.

Az építmény átadásának határidejét 2009. március 15. napjában határozták meg azzal, hogy amennyiben a II.r. alperes a teljesen elkészült épületet és a benne kulcsra készen kialakított albetéteket e határidőn belül nem tudja az I.r. alperes birtokába adni, a késedelem első hónapjaiban heti 2 500 000 Ft, a második hónaptól pedig heti 4 000 000 Ft

kötbérfizetési kötelezettség terheli azzal, hogy a kötbér maximális mértéke 50 000 000 Ft-ban került meghatározásra. Rögzítették azt is, hogy az I.r. alperes jogosult csökkenteni a kötbér összegével a II.r. alperes vállalkozói díját.

2008. június 30. napján az I.r. alperes a vállalkozási szerződés finanszírozására két hitelszerződést kötött az **BANK**-vel 1 047 900 000 Ft ingatlanfejlesztési beruházás, valamint 245 500 000 Ft hitelkeret tárgyában. 2008. június 12. napján az **BANK**. és a II.r. alperes között e hitelszerződésekhez kapcsolódóan óvadéki szerződés jött létre, amelynek 3. pontjában a II.r. alperes arra kötelezte magát, hogy a betétszámla egyenlegét a hitelszerződések hatálya alatt folyamatosan 67 000 000 Ft-ra tölti fel oly módon, hogy a közte és az I.r. alperes között létrejött fővállalkozási szerződés alapján az I.r. alperes által megfizetésre kerülő bármely nettó számla összeg 5%-át haladéktalanul elhelyezi az **BANK**-nél az óvadék lekötésére nyitott szám alatt vezetett OBS számlán óvadéki betétként.

Az óvadéki szerződésben kikötésre került többek között az is, hogy amennyiben a kölcsön lejártakor az I.r. alperes a fizetési kötelezettségének részben vagy egészben nem tesz eleget, illetve a hitel futamideje alatt az esedékes kötelezettségeit nem vagy nem szerződésszerűen teljesíti, a bank jogosult érvényesíteni az óvadéki jogát (szerződés 5. pontja).

2008. júniusában az **BANK**. által nyújtott hitelkeret rendelkezésre bocsátásának egyik feltétele miatt az alperesek a vállalkozási szerződésüket akként módosították, hogy a vállalkozói díj mértékét 1 290 000 000 Ft + áfa összegben határozták meg.

A fenti hitelszerződések megkötése után az I.r. alperes a vállalkozói díjat az **BANK**. ellenőrzése mellett oly módon utalta át a II.r. alperesnek, hogy az egyes részteljesítések nettó számla értékéből 5% - jóteljesítési garancia címén - a bank óvadéki jogával terheltén a II.r. alperesnek a pénzügyi intézetnél vezetett OBS számlájára került átutalásra. Az I.r. alperes által a hitelkeret terhére eszközölt kifizetéseket a bank csak azt követően hajtotta végre, hogy a bank műszaki szakértője, a KFT1 ellenőrizte a részteljesítéseket és számlákat és azokat valósnak ismerte el. A bank műszaki szakértőjének a felmérése szerint az így finanszírozott ingatlan fejlesztési beruházás 2009. nyarára 96%-os készültségi fokot ért el. 2009. nyarán a II.r. alperesnek fizetési nehézségei támadtak, mivel mind a SZÖVETKEZET, mind a felperes beszédési megbízást nyújtott be a bankszámlái ellen, ezért egyre nehezebben tudta kifizetni az építkezésen dolgozó alvállalkozóit. Ebben az időben olyan többletkiadásai is felmerültek, amelyekkel sem a bank, sem az alperesek nem számoltak a hitelkeret összegének meghatározásakor (pl. a kivitelezés teljesítésével kapcsolatos minőségi kifogások, amelyek miatt javítási költségek merültek fel, valamint olyan pótmunkák, amelyeket az eredeti költségvetés nem tartalmazott). A bank és az alperesek a többletkiadások finanszírozása érdekében abban állapodtak meg, hogy a II.r. alperes OBS számláján lévő pénzüsszeg felhasználására - az I.r. alperesen keresztül - oly módon történjen, hogy ez a pénzüsszeg kerüljön át az I.r. alpereshez és abból a bank által ellenőrzött módon közvetlenül az I.r. alperes fizesse ki a II.r. alperes alvállalkozóit. 2009. augusztus 24. napján ezt a megállapodást írásban is rögzítették olyan tartalommal, hogy mivel a II.r. alperes 2009. március 15. napjáig nem adta át az építményt, ezért

kötbérfizetési kötelezettség terheli, amelynek összege összesen 65 000 000 Ft-nak felel meg, amelyből a II.r. alperes 56 726 241 Ft-ot 15 napon belül az OBS számla terhére vállalt megfizeti az I.r. alperes felé, míg a fennmaradó 8 273 759 Ft-ot a használatba vételi engedély jogerős átvételéig vállalt kiegyenlíteni.

Az írásban rögzített megállapodás tartalmával szemben a II.r. alperes ezt az összeget nem kötbér címén „adta át” az I.r. alperesnek. A megállapodás tényleges tartalma és célja az volt, hogy a bank ellenőrzése mellett a II.r. alperes által ki nem fizetett alvállalkozók díja ebből a pénzüsszezből kerüljön kifizetésre.

2009. augusztus 31. napján a II.r. alperes és az **BANK.** az óvadéki szerződésüket e megállapodásra tekintettel akként módosították, hogy a bank óvadéki joga az OBS számlán nyilvántartott 56 726 241 Ft összegre nézve áll fenn.

2009. szeptember 3. napján a II.r. alperes engedményezési szerződéseket kötött az alvállalkozókkal, akiknek a díját nem fizette ki, amelyek alapján az I.r. alperes kötelezettsége lett a II.r. alperes által ki nem fizetett alvállalkozók díjának kiegyenlítése. 2009. szeptember 4. napján az **BANK.** e megállapodás miatt nem élt az OBS számlán nyilvántartott 56 726 241 Ft-os pénzüsszezből vonatkozó óvadéki jogával, helyette azt az I.r. alperes bankszámlájára vezette át, aki a pénzüsszezből a bank által ellenőrzött módon fizette ki a vele szemben a II.r. alperessel 2009. szeptember 3. napján kötött engedményezési szerződések alapján követeléssel rendelkező alvállalkozókat.

A hitelező által 2010. május 10. napján benyújtott kérelem alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2011. január 6-i kezdő időponttal közzétette a II.r. alperes fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását.

A felperes a II.r. alperes hitelezője, akinek a nyilvántartásba vett hitelezői igényének mértéke 424 461 664 Ft.

2011. év elején a perrel érintett ingatlanfejlesztési beruházás során a II.r. alperes által megépített építmények megkapták a használatba vételi engedélyt. Ezt követően 2011. április 15-i kezdő időponttal az I.r. alperes tagjai elhatározták az I.r. alperes végelszámolását, végelszámolóként pedig a KFT2 került megválasztásra. A Miskolci Törvényszék (korábbi elnevezése: Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság) a végelszámoló 2011. szeptember 7. napján előterjesztett kérelmére az szám alatt folyamatban lévő felszámolási eljárásban megállapította az I.r. alperes fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását. A felszámolási eljárás kezdő időpontja e végzés közzétételének időpontja, 2011. november 23. napja.

A felperes az I.r. alperessel szemben folyamatban lévő felszámolási eljárásban hitelezői igényt jelentett be, amelyet a felszámoló azért nem vett nyilvántartásba mert a Fővárosi Törvényszék a felperes és az I.r. alperes közötti készfizető kezesi szerződés teljesítése tárgyában/2010. szám alatt folyamatban volt perben a felperes keresetét az I.r. alperessel szemben jogerősen elutasította.

A felperes a módosított kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek között 2009. augusztus 24. napján létrejött megállapodás „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjai alapján érvénytelen. Állította, hogy az alperesek 2009. augusztus 24-i megállapodása a II.r. alperes vagyonának a csökkenését eredményezte, mivel a II.r. alperesnek ténylegesen nem volt ilyen összegű kötbértartozása az I.r. alperessel szemben, ezért a megállapodás a hitelezők kijátszását szolgálta. Utalt arra is, hogy az alperesek rosszhiszeműen jártak el, ezt a Cstv. 40. §-ának (3) bekezdése alapján vélelmezni is kell, mivel a szerződéskötés időpontjában mindkét gazdasági társaság ugyanazon személy, **B.SZ.I.**, illetve ugyanazon gazdasági társaság a **TÁRSASÁG**. befolyása alatt működött. Álláspontja szerint a megállapodás a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján is érvénytelen, mivel a II.r. alperes valójában ingyenesen, illetve feltűnően aránytalan módon vállalt kötelezettséget az OBS számlán nyilvántartott 56 726 241 Ft átutalására.

Az I.r. alperes a módosított kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy azért nem állnak fenn a Pp. 123. §-ában foglalt feltételek, mivel a felperes marasztalásra irányuló keresetet is előterjeszthetett volna, valamint érdemben azt is vitatta, hogy a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjai, valamint a (3) bekezdésben foglalt feltételek fennállnak.

A II.r. alperes szintén a módosított kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az annak előterjesztéséhez szükséges, a Pp. 123. §-ában írt feltételek nem állnak fenn. Arra az esetre, ha a bíróság ezt az ellenkérelmét nem találná alaposnak, nem ellenezte a kereset teljesítését.

Az elsőfokú bíróság a 25. sorszámú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperesek javára perköltség, valamint az illetékfeljegyzési joga folytán az állam által előlegezett illeték megfizetésére is.

Az ítéletének az indokolásában megállapította, hogy a felperes módosított kereseti kérelmében a 2012. évi LI. törvény 3. §-ának (2) bekezdésével módosított Ptk. 239/A. §-ának (1) bekezdése és Pp. 123. §-a alapján a felperes az érvénytelenség jogkövetkezményeinek az alkalmazása nélkül is kérhette az alperesek által megkötött szerződés érvénytelenségének a megállapítását. Kifejtette, hogy a felperes a bíróságnak a Pp. 164. §-án alapuló tájékoztatása ellenére sem tudta bizonyítani, hogy a Cstv. 40. §-ának (3) bekezdésében írt vélelem fennáll, mivel a felperes által csatolt okiratokból, valamint **B.SZ.I.** és **F.D.** tanúk vallomásaiból csak azt lehetett megállapítani, hogy 2009. augusztus 24. napján a **TÁRSASÁG**. az I.r. alperes felett minősített többséget biztosító befolyással rendelkezett. Bár **B.SZ.I.** ebben az időszakban 26%-ban részvényese volt a **TÁRSASÁG**-nek, azonban azt, hogy ekkor még kik voltak a **TÁRSASÁG**. részvényesei, illetve kik voltak a KFT3 tagjai, a felperes nem igazolta.

A felperes a II.r. alperes többségi befolyásával kapcsolatos tényállításait sem tudta bizonyítani, ezért a vélelem hiányában a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének b) pontjában írt feltételek bizonyítása is a felperes kötelezettsége volt, amelynek nem tudott eleget tenni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a sérelmezett határozat megváltoztatását kérte akként, hogy az ítélet tábla adjon helyt a kereseti kérelmének és az alpereseket marasztalja az első- és másodfokú perköltségében.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy az alperesek között a személyi befolyási viszonyok miatt a Cstv. 40. §-a (3) bekezdésében foglalt vélelem nem állt fenn. Állítása szerint az elsőfokú bíróság **B.SZ.I.** és **F.D.** tanúk egyező nyilatkozatával szemben tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az 56 241 726 Ft-os összeg kifizetésének a jogcíme ténylegesen nem kötbér volt. Álláspontja szerint „az óvadéki összeget az ítéletet követően megküldött hitelszerződés 3.1.j. és 3.2.c. pontja alapján jótéljesítési garancia céljára kellett volna gyűjteni”, az óvadék összegének ettől eltérő módon történő felhasználása a hitelezők kielégítését, - beleértve az **BANK**-t is - csorbította.

Az I.r. alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperesnek a másodfokú perköltsege megfizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást és abból helytálló jogi következtetéseket vont le.

A II.r. alperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet.

Az ítélet táblának a Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítélet tábla a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, és a rendelkezésre álló adatokból helyesen következtetett arra is, hogy a felperes kereseti kérelme alaptalan.

Az elsőfokú ítélet indokolását azonban az ítélet tábla a következők szerinti pontosítja:

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben vitatták, hogy a megállapítási kereset előterjesztésének a feltételei fennállnak, ezért az ítélet táblának elsődlegesen ebben a kérdésben kellett állást foglalnia.

Ezzel összefüggésben rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal szemben, hogy a Ptk.-nak a módosított 2012. május 26. napján hatályba lépett és a folyamatban lévő ügyekben is irányadó 239/A. §-ának (1) bekezdése a jelen ügyben nem alkalmazható.

A Kúria 5/2013. Polgári jogegységi határozatának III/1. részében kifejtettekből következően ugyanis a Ptk. módosított 239/A. §-ának (1) bekezdése csak a szerződést kötő fél számára teszi lehetővé (az ügyész és az érvénytelenségi per megállapítására irányuló külön jogszabályban feljogosított más személyen kívül), hogy a Pp. 123. §-ában

meghatározott feltételek hiányában is kérhesse a bíróságtól valamely szerződés (vagy annak egyes rendelkezései) érvénytelenségének a megállapítását anélkül, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazását kérné.

A jelen ügyben a felperes az általa érvénytelennek állított szerződés tekintetében szerződést kötő félnek nem tekinthető, ezért az alperesek által megkötött szerződés érvénytelenségének a megállapítását csak a Pp. 123. §-ában meghatározott feltételek fennállása (a jogvédelem szükségessége, a teljesítés követelésének kizártsága) esetén kérheti a bíróságtól.

A felperes a II.r. alperes hitelezője, ezért esetében az ítéltábla megállapítása szerint - a hitelezői pozíciója folytán - fennáll a jogvédelem szükségességének a feltétele, mivel a felszámolás alatt álló alperesekkel szemben indított perben mint hitelező közvetlenül egyik alperes marasztalását sem kérheti, ugyanis a II.r. alperes felszámolási eljárásában a hitelezők kielégítési sorrendjét a Cstv. 57. §-ának (1) bekezdése határozza meg.

Ugyanakkor a Cstv. 40. §-ának (1) bekezdésében foglalt azon rendelkezés, hogy a Ptk. érvénytelen szerződésekre vonatkozó szabályait kell alkalmazni, amennyiben a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének a)-b) vagy c) pontja alapján megállapításra kerül a szerződés érvénytelensége, szintén nem alkalmazható, hiszen a felperes az alperesek egymás közti marasztalását sem kérheti. Ezért a Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset előterjesztésének a feltételei fennállnak figyelemmel a Kúria 2/2010. (II.28.) PK véleménye 1. pontjában foglaltakra is.

A Cstv. 38. §-ának (3) bekezdése alapján ugyanis a felszámolás kezdő időpontja után a gazdálkodó szervezet ellen a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében lehet érvényesíteni, emiatt az alperesek egymás közötti viszonyában - amennyiben az érvénytelenség megállapításra is kerülne - marasztalásnak nem volna helye, így a felperes csak megállapítási keresetet terjeszthetett elő a Cstv. 40. §-ának (1) bekezdésére hivatkozással.

A felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság a Cstv. 40. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem hiányát, és ezzel összefüggésben az őt terhelő bizonyítási kötelezettség körét, terjedelmét.

Az ítéltábla megállapítása szerint a felperesnek e körben a fellebbezésében tett hivatkozása nem megalapozott, valamint az az előadása sem vehető figyelembe, hogy a megváltozott gazdasági folyamatok miatt a hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazási körét, illetve lehetőségeit is át kell értékelnie a bíróságnak és át kell törnie az e körben alkalmazott elveket.

Bár az Alaptörvény 28. cikke a bíróság jogalkalmazása során az objektív teleologikus értelmezés követelményét írja elő, amelynek alkalmazásához célként a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos cél szolgálata ad útmutatót, azonban a perben alkalmazandó jogszabályokból a felperes állítása szerinti tartalom nem következik.

A Cstv. 40. §-ának (3) bekezdése szerint ugyanis, ha az adós többségi befolyása (Ptk. 686/B. §) alatt álló gazdálkodó szervezettel, továbbá a gazdálkodó szervezet a tagjával

vagy vezető tisztségviselőjével, illetve annak hozzátartozójával köt szerződést, az (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell. Ugyancsak vélelmezni kell a rosszhiszeműséget és az ingyenességet az egymással közvetlen vagy közvetett összefonódásban nem álló, de azonos személy vagy gazdálkodó szervezet befolyása alatt működő gazdálkodó szervezetek egymás közti szerződéskötése esetén.

A felperesnek tehát a Cstv. 40. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem alkalmazásához azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperesek egymás közti viszonyában a tagoknak (részvényeseknek) a Ptk. 685/B. §-ának (1) bekezdése szerinti többségi befolyása (a szavazatok több mint 50%-át meghatározó befolyás) vagy a Ptk. 685/B. §-ának (3) bekezdése szerinti meghatározó befolyás fennállt, vagyis azt, hogy az alperesek egymás közti viszonyában mint ellenőrzött és uralkodó társaság között az 50%-ot meghaladó mértékű többségi befolyás fennállt, vagy azt, hogy a Ptk. 685/B. §-ának (3) bekezdése szerinti meghatározó befolyás állt fenn.

A Ptk. 685/B. §-a a versenytörvény fogalomrendszerére, a versenytörvényben meghatározott összefonódást megvalósító gazdasági magatartás leírására épül azzal, hogy már nem a társasági és a társasági jogban korábban használt közvetett vagy közvetlen részesedésszerzésre utal, hanem a 2012. december 3-ig hatályban volt „A Tanács 1976. december 13-i 77/91/EGK második irányelvében” (2. számú társasági jogi irányelv) meghatározott többségi befolyás fogalmát rögzíti.

Annak megállapításához, hogy a közvetett vagy közvetlen befolyásszerzés fennáll-e, önmagában a felperes által a keresetleveléhez csatolt cégkivonatok, a 16. sorszámú előkészítő irata I. fejezetében megjelölt összefonódások, személyi összefüggések, illetve a kihallgatott tanúk vallomásai nem volt elegendő „A cégnyilvántartásról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról” szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 27. §-a (4) bekezdésének bc) pontja szerint ugyanis zrt. esetén a cégjegyzék csak az 50%-ot meghaladó vagy a minősített többségű befolyással rendelkező részvényes adatait tartalmazza, míg a Ctv. 27. §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján kft. esetén is csak az 50%-ot meghaladó vagy a minősített többségű befolyással rendelkező tag befolyásszerzése kerül feltüntetésre a cégjegyzékben. Azt, hogy egy adott gazdasági társaságnak kik a tagjai (részvényesei), illetve milyen mértékű szavazati joggal rendelkeznek, a létesítő okiratuknak kell tartalmaznia „A gazdasági társaságokról” szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 12. §-a (1) bekezdésének b)-d) pontjai 113. §-a (1) bekezdésének b) pontja, és a 208. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján. A felperes sem a **TÁRSASÁG**, sem az alperesek 2009. augusztus 24. napján hatályos létesítő okiratát (vagy az I.r. alperes tagjegyzékét) nem csatolta, annak a cégbíróságtól történő beszerzésére nem terjesztett elő bizonyítási indítványt. Önmagában az a tény, hogy állítása szerint ezeknek a cégeknek **B.SZ.I.** volt a „központi alakja”, aki a háttérből irányította a gazdasági társaságokat, a Cstv. 40. §-ának (3) bekezdése szerinti vélelem megállapításához nem elegendő.

Az a szerződés gyakorlat pedig, hogy az egyik cég (megrendelő) által megvalósított beruházást olyan cég végzi el, amelynek ugyanaz a személy a vezető tisztségviselője, a

Ptk. 685/B. §-ában foglaltak alkalmazásához önmagában nem elegendő, ha a jogalkotó ezt a helyzetet kívánta volna „szankcionálni” más normaszöveget fogadott volna el.

Ennek következtében pedig az elsőfokú bíróság helyesen tájékoztatta a peres feleket a bizonyítási kötelezettségeikről és megalapozottan állapította meg, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperesek között 2009. augusztus 24. napján létrejött megállapodás a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének a) vagy b) pontjai alapján érvénytelen.

A Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti megtámadási ok a kifejezetten csalárd ügyletek megtámadására irányul, ahol nemcsak az adós, de a vele szerződő fél is rosszhiszemű volt, tudott vagy tudnia kellett a hitelezők kijátszására irányuló szándékról. E megtámadási joghoz nem elegendő annak bizonyítása, hogy a jogügylet a hitelezők kijátszására irányult, azt is bizonyítani kell, hogy a jogügylet következtében az adós vagyona csökkent. Az ítéletábra - a fellebbezésre tekintettel - az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását e körben azzal egészíti ki, hogy a felperes sem vitatta azt a tényt, hogy az **BANK.** által a II.r. alperes óvadéki számlájáról került átvezetésre ez az összeg az I.r. alperes számlájára, amely óvadéki számla felett a rendelkezési jog a alatt csatolt óvadéki szerződés 2. pontja alapján a bankot és nem a II.r. alperest illette meg, valamint az a tény sem volt vitás, hogy ebből az összegből a II.r. alperes azon alvállalkozói kerültek az - **BANK.** ellenőrzése mellett - az I.r. alperes részéről kifizetésre, akik a per tárgyát képező felépítmény kivitelezésében részt vettek vagy garanciális javításokat végeztek. Ezért annak, hogy az alperesek ezt az összeget az egymás közötti megállapodásukban milyen „elnevezéssel” illeték, nincsen jelentősége, mivel az összeg felhasználása és „rendeltetése” nem a kötbér kifizetése volt.

E tényekre tekintettel abban az esetben, ha nem az elsőfokú bíróság által megállapított jogcímen, hanem kötbér jogcímen került volna visszautalásra 50 000 000 Ft az I.r. alperes részére, a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének a)-b) pontjaiban foglaltak akkor sem valósultak volna meg, hiszen nem vitásan a II.r. alperes a szerződés teljesítésével késedelembe esett. Azonban az a tény sem hagyható figyelmen kívül, hogy ténylegesen az **BANK.** közreműködésével egy háromoldalú megállapodás született, amely alapján a bank által ellenőrzött módon kerültek közvetlenül kifizetésre a II.r. alperes hitelezői (alvállalkozói). Azt a felperes sem vonta kétségbe, hogy a 2009. augusztus 24. napján megkötött megállapodás alapján e kifizetések ténylegesen megtörténtek az alperesek által állított módon, illetve, hogy az engedményezési szerződések ne valós tartozásokkal összefüggésben kerültek volna megkötésre.

Nem helytálló a fellebbezésnek az a hivatkozása sem, hogy **B.SZ.I.** (20. számú jegyzőkönyv 4.-5. old.), **F.D.** (20. számú jegyzőkönyv 8. old.) első kihallgatásuk alkalmával egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a kifizetés jogcíme kötbér volt. Mindkét tanú először azt adta elő, hogy az 5%-os visszatartást pótmunkák, illetve garanciális kötelezettségek körében elvégzett munka miatt kellett felhasználni. Mindkét tanú csak a 13. számú beadvány mellékletét képező 2009. augusztus 24-i jegyzőkönyv megtekintése után nyilatkozott a kötbérezhető késedelemre, de végül egyezően adták azt elő (20. jegyzőkönyv 9. old.) hogy e garanciális visszatartásból kerültek kifizetésre „az eredeti költségvetésbe nem tervezett alvállalkozók”, ha nem is ez volt a megállapodás célja.

E számla felett a II.r. alperest a rendelkezési jog nem illette meg, az **BANK**. hozzájárulása nélkül nem tudtak vele rendelkezni, amelynek eredményeként nincs jelentősége, hogy mit írtak az egymás közötti megállapodásukban. Ezt erősítette meg **N.J.** tanúvallomása is (24. sorszámú jegyzőkönyv 2.-3. old.) is.

A fentiek miatt nincs jogi relevanciája a felperes fellebbezésének az óvadéki szerződés tartalma, és az összeg felhasználása körében tett „megállapításainak”, mivel jelen per tárgyát a bank és a II.r. alperes által kötött hitelszerződés és az azt biztosító óvadéki szerződés vizsgálata nem képezte (nem képezhette).

Mindezekre tekintettel helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a per tárgyát képező megállapodás nem tartalmazta a II.r. alperes ingyenes kötelezettség vállalását, ingyenes elidegenítését vagy a feltűnően aránytalan előnyt sem, ezért a szerződés a Cstv. 40. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján sem tekinthető érvénytelennek.

Alaptalan a felperesnek az arra történő hivatkozása is, hogy az óvadéki számlán a jótéjesítési garancia céljára kellett gyűjteni az összeget és annak más célra való felhasználása a hitelezők kielégítését csorbította, mivel az óvadéki számlán lévő összeg feletti a rendelkezési jog kizárólag az **BANK**-t illette meg a per tárgyát képező megállapodás megkötésének az időpontjában.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdésének alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az I.r. alperes számára „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló, többször módosított 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a(2) bekezdése és (5) bekezdése, valamint a 4/A. §-a szerint megállapított ügyvédi munkadíjból eredő másodfokú perkoltsége megfizetésére, míg a saját másodfokú eljárásbeli költségeit a felperes maga köteles viselni.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán az állam által előlegezett és „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított illetéket az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján figyelemmel a 15. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre is a felperes köteles külön felhívásra megfizetni.

Debrecen, 2014. március 25.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -